

Aan de voorzitter en leden van de
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK DEN HAAG
T 070 - 3 499 577
F 070 - 3 499 796
E info@stvda.nl
www.stvda.nl

Den Haag : 7 december 2011
Ons kenmerk : S.A.11.082.23 EvA/JS
Uw kenmerk :
Betreft : Modernisering Ziektewet

Geachte dames en heren,

In de week van 13 december bespreekt de u de begroting 2012 van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Onderdeel van deze begroting is een pakket maatregelen dat vangnetters, (ex-)werkgevers en uitvoerders moet stimuleren om langdurig verzuim en instroom in de WIA te voorkomen, de zogenoemde 'modernisering van de Ziektewet (ZW)'.¹ Aan het doel van deze 'modernisering' is een bezuinigingstaakstelling gekoppeld van 250 miljoen euro.

De minister van SZW heeft bij brief d.d. 8 maart 2011² reeds aangegeven dat de uitkomsten van de evaluatie Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) aanleiding voor hem zijn om de activerende werking van de ZW te willen versterken. In deze brief zegt hij toe sociale partners bij de uitwerking van zijn voornemens te betrekken.

Met het oog op deze begrotingsbehandeling wil de Stichting van de Arbeid uw Kamer meegeven dat de Stichting aan de minister van SZW heeft laten weten dat er geen draagvlak bestaat voor deze kabinetsplannen. Op basis van de informatie die de Stichting heeft verkregen in het overleg met het ministerie en op basis van de beoordeling van de *Verkenning financiële prikkels werkgevers*³ concludeert de Stichting van de Arbeid het volgende:

1. De Stichting van de Arbeid is van mening dat zowel op basis van de door het ministerie van SZW in de *Verkenning*⁴ opgenomen analyse van de vangnetproblematiek, als op basis van de aangereikte (financiële) onderbouwing voor de noodzaak tot wetwijziging niet aangegeven kan worden dat de voorgenomen maatregelen gericht op werkgevers en werknemers noodzakelijk dan wel effectief zijn.

¹ SZW Begroting 2012, p.74 e.v.

² Brief d.d. 8 maart 2011 over *Wetsvoorstel anticumulatie ZW en WW*.

³ Zie aankondiging onder 'prikkels voor werkgevers' in brief d.d. 8 maart, p.2.

⁴ Notitie *Verkenning financiële prikkels werkgevers*.

2. Daarnaast is de Stichting van de Arbeid van mening dat de effecten van de voorgestelde maatregelen op de werkgelegenheid, de kans op werkherhervatting voor vangnetters en het terugdringen van de instroom in de ZW en vangnet-WIA onvoldoende inzichtelijk zijn gemaakt.

Het ministerie werkt momenteel de plannen uit in het kader van het voorgenomen wetsvoorstel.

1. Noodzaak en effectiviteit

Om de noodzaak van de voorstellen te kunnen beoordelen, acht de Stichting van de Arbeid het essentieel dat de problematiek van het beroep op ZW en WIA gezamenlijk goed wordt geduid. Een goede probleemanalyse is wezenlijk van belang om de verwachte effectiviteit van de gekozen instrumenten te kunnen beoordelen.

Met de invoering van de nieuwe regelgeving op het gebied van ziekte en arbeidsongeschiktheid is de afgelopen jaren de instroom in de arbeidsongeschiktheidsregelingen aanzienlijk afgenomen en het verzuim gedaald:

- het aantal toegekende ZW-uitkeringen is tussen 2008 en 2010 gedaald van 330.000 naar 280.000, een daling met 15%;
- de huidige ZW-uitkeringslasten liggen met 1,5 miljard onder het niveau van 2005; dat betrof het eerste jaar van de doorwerking van de naar twee jaar verlengde loon-doorbetalingsverplichting bij ziekte, toen de uitgaven 1,7 miljard bedroegen en voor 2009 zelfs een niveau van 1,9 miljard werd verwacht;
- de stijging van de instroom van het aandeel vangnetters tot 50% is een direct gevolg van de daling van de instroom van vaste werknemers in de WIA. Een relatieve daling van instroom in de WIA van de ene groep (de vaste werknemers) leidt automatisch tot een relatieve stijging van de instroom in de WIA van de andere groep (de vangnetters);
- de instroom van vangnetters in de WIA is in absolute aantallen dezelfde als in 2003, te weten 20.000. Weliswaar was de maximale ZW-termijn toen één jaar maar de omvang van de flexibele schil is sindsdien ook fors toegenomen;
- een goede analyse van de vangnetpopulatie ontbreekt. Staatssecretaris De Krom heeft in een brief van 25 maart 2011 betreffende het kabinetsstandpunt WIA-evaluatie aangekondigd nader onderzoek te willen doen naar de hoge instroom van de categorie volledig maar niet duurzaam arbeidsongeschikten (WGA 80-100). Daarmee kan een duidelijker beeld worden verkregen over de arbeidsmogelijkheden en mogelijkheden tot werkherhervatting binnen deze groep, ook van vangnetters. De uitkomsten van dit onderzoek worden echter niet afgewacht voor invoering van het pakket aan maatregelen in de ZW.

Het is op basis van onder meer (het gebrek aan) deze gegevens dat de Stichting van de Arbeid de noodzaak tot ingrijpen in de ZW en de effectiviteit van de maatregelen zoals nu door het kabinet voorgestaan niet aangetoond vindt en daarom niet gewenst.

2. Inzicht in effecten

De Stichting van de Arbeid acht het cruciaal dat de gevolgen van de kabinetsvoorstellen voor onder andere de werkgelegenheid, de kans op werkherhervatting voor vangnetters en het terugdringen van de instroom in de ZW en vangnet-WIA inzichtelijk worden gemaakt. De Stichting benadrukt dat de maatregelen in een wetsvoorstel niet gelegitimeerd is zonder een goed onderbouwde effectanalyse. Op basis van een dergelijke analyse kan vervolgens een bredere afweging van de voorgenomen maatregelen gemaakt worden.

De Stichting van de Arbeid heeft u met deze brief op de hoogte gesteld van het feit dat bij sociale partners geen draagvlak bestaat voor de maatregelen van de aangekondigde 'modernisering van de Ziektewet'. De Stichting van de Arbeid zal genoemde punten in het verdere wetstraject scherp in de gaten houden.

Hoogachtend,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar de minister en staatssecretaris van SZW.